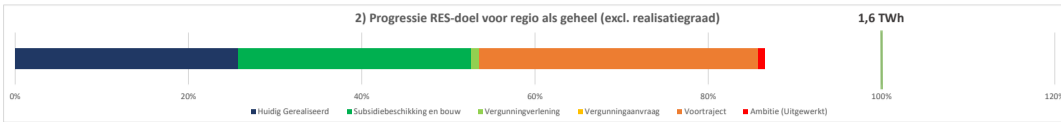
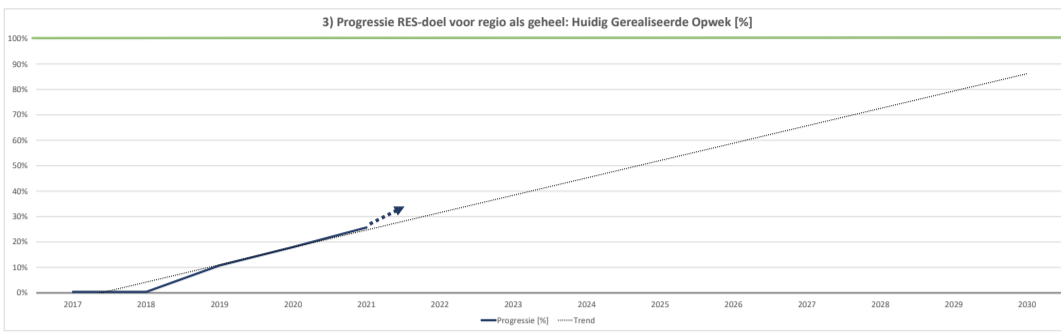

Algemene toelichting
 De grafieken 1 t/m 5 ('Progressie RES-doel...') laten zien hoeveel procent van de RES-opgave van 1,6 TWh nu wordt ingevuld met duurzame opwek energie (het streven is 100%). De progressie (in opwek) is een optelsom van de daadwerkelijk op dit moment gerealiseerde duurzame opwek ('Huidig gerealiseerd'), plus een percentage van de opwek van toekomstige projecten die nog in de 'pijplijn' zitten. De pijplijn betreft de optelsom van alle lopende initiatieven, op dit moment, in één van de volgende fasen: (1) voortraject, (2) vergunningaanvraag, (3) vergunningverlening, of (4) subsidiebeschikbaar en bouw.

De 4e monitor laat geen projecten zien die wel in de ambitiefase zitten, maar nog op geen enkele manier zijn uitgewerkt. Op basis van de aangeleverde data is het beeld over deze projecten op dit moment te onvolledig. Het streven is om de nog niet uitgewerkte projecten bij een volgende monitor wel mee te kunnen nemen. Elke gemeente heeft overigens (minimaal) de ambitie om de RES-opgave te halen.

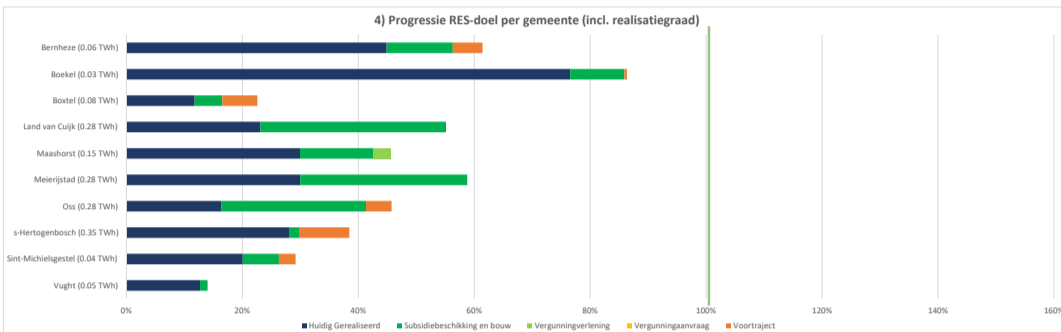

Toelichting per grafiek
 Grafiek 1 ('Progressie RES-doel voor regio als geheel incl. realisatiegraad') laat zien hoeveel procent van de RES-opgave van 1,6 TWh nu wordt ingevuld met duurzame opwek. Hierbij is ook de opwek van toekomstige projecten in de pijplijn meegenomen met een weging. De wegingsfactor varieert van 10% tot 90%, afhankelijk van hoe ver een project onderweg is. Dit is gebaseerd op het landelijk begrippenkader van NPRES.

Grafiek 2 ('Progressie RES-doel voor regio als geheel excl. realisatiegraad') laat zien hoeveel procent van de RES-opgave van 1,6 TWh nu wordt ingevuld zonder een weging te gebruiken voor de pijplijnprojecten.

Grafiek 3 ('Progressie RES-doel: Huidig Gerealiseerde Opwek') laat per jaar zien hoeveel procent van de RES-opgave is ingevuld door duurzame energieprojecten die al gerealiseerd zijn. Deze grafiek is ongewijzigd ten opzichte van de 3e monitor. Er is echter wel sprake van een toename in opwek (gestippelde lijn). Deze toename is nog niet zichtbaar, omdat de cijfers over het jaar 2022 nog niet beschikbaar zijn. De toename is geheel toe te wijzen aan de toename van zon op dak verspreid over alle gemeenten.

T.o.v. de 3e monitor is de progressie incl. realisatiegraad in totaal met 5% toegenomen. Excl. realisatiegraad is de toename 12%. De toename zit met name in de pijplijnfasen (1) Voortraject en (3) Subsidiebeschikbaar en bouw.

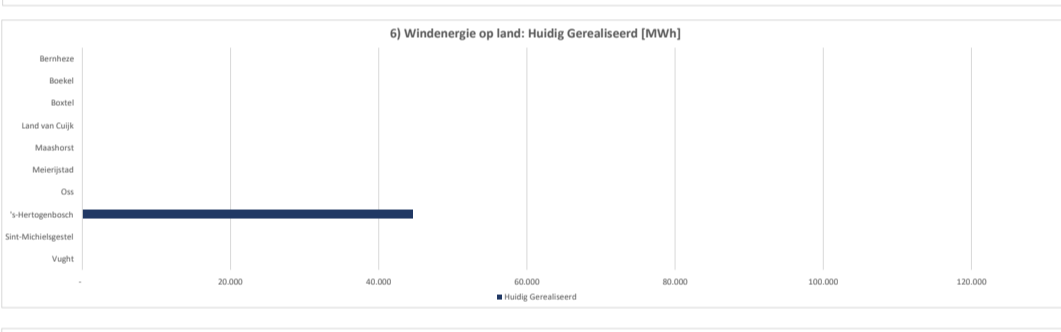
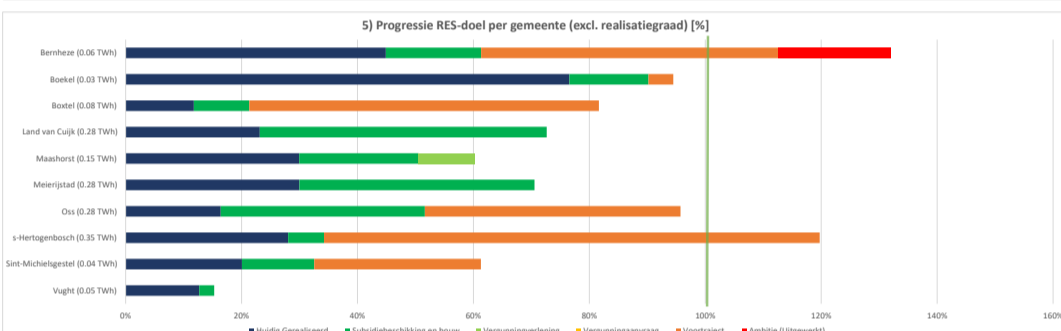

Toelichting per grafiek - vervolg
 Grafiek 4 ('Progressie RES-doel per gemeente incl. realisatiegraad') laat de progressie incl. realisatiegraad per gemeente zien. Hierbij is de weging van pijplijnprojecten meegenomen.

Grafiek 5 ('Progressie RES-doel per gemeente excl. realisatiegraad') laat de progressie excl. realisatiegraad per gemeente zien. Hierbij is de weging van pijplijnprojecten niet meegenomen, waardoor het doel van 100% voor enkele gemeenten wordt overschreden. De aangegeven ambities kunnen hiermee afwijken van de door de gemeenten vastgestelde ambities.

De fases 'Ambitie (uitgewerkt)' en 'Pijplijn' in deze 4e monitor bedragen tezamen 721 MW aan opgesteld vermogen. Hiervan zit 12 MW in 'Ambitie (uitgewerkt)' en 309 MW in de pijplijnfasen 1-2-3. Door de gemeenten zijn minder projecten opgegeven dan in de 3e monitor (27 t.o.v. 30), maar de opgegeven projecten zijn wel groter. In pijplijnfase 4 (Subsidiebeschikbaar en bouw) zit 400 MW. Dit zijn projecten met SDE-beschikking die nog niet gerealiseerd zijn. Vermogen aan projecten in de pijplijn is toegenomen, maar het is niet volledig zeker dat al deze pijplijnprojecten daadwerkelijk worden gerealiseerd.

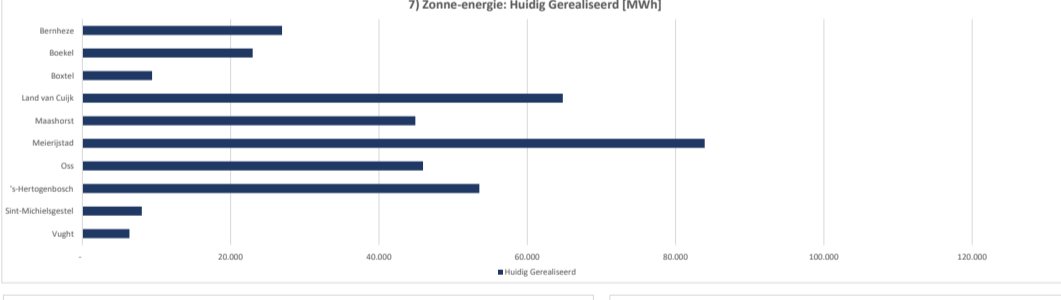
Als gevolg van de gemeentelijke herindeling is de opgave van Vught 0,05 TWh i.p.v. 0,04 TWh zoals vermeld in de RES 1.0.

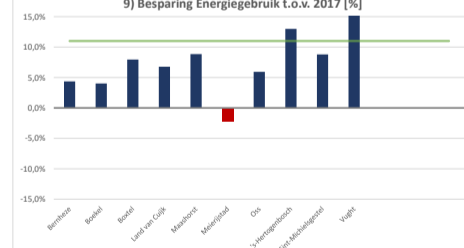
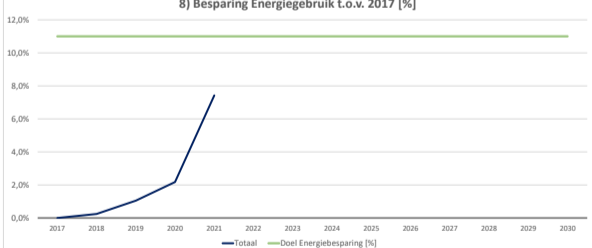
Toelichting per grafiek - vervolg
 Grafiek 6 ('Windenergie op land: Huidig Gerealiseerd') laat de gerealiseerde opwek van wind op land-projecten zien. Ten opzichte van de 3e monitor is hier geen stijging zichtbaar omdat er geen extra opwek gerealiseerd is.

Voor wind op land bevinden zich nu twee grote projecten in de pijplijn die samen een vermogen van 25 MW hebben (Windpark Elzenburg de Geer en windpark Veghel Win(d)j).

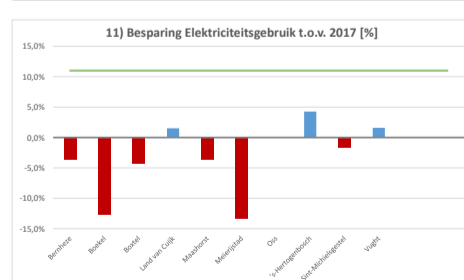
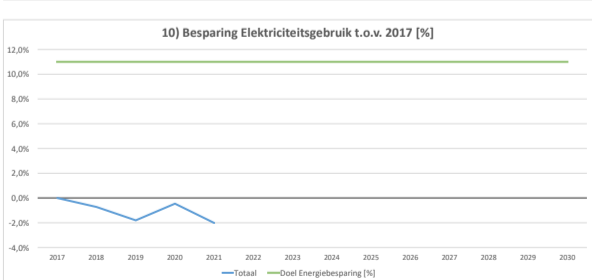
Een ander groot project in de pijplijn is de Duurzame Polder. In de 3e monitor droeg dit project nog niet bij aan de progressie incl. realisatiegraad omdat het nog als ambitie met een weging van 0% telde volgens het begrippenkader NPRES. In de 4e monitor is de duurzame polder deels als pijplijnproject meegeteld waardoor het een weging van 10% krijgt en daarmee circa 9 MW duurzame opwek bijdraagt aan de progressie incl. realisatiegraad. Als de volledige ambitie van de duurzame polder gerealiseerd wordt bedraagt het vermogen circa 130 MW. Deze 130 MW telt mee in de progressie excl. realisatiegraad.

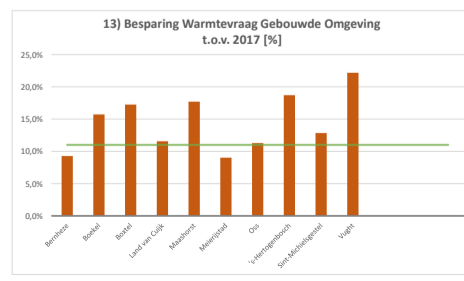
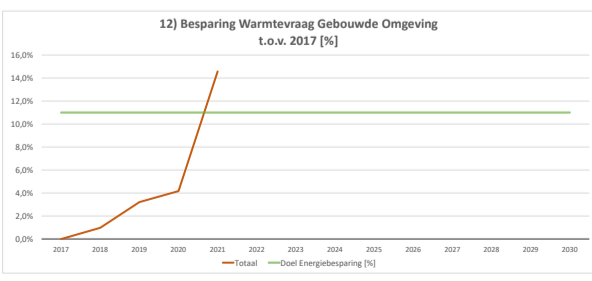
Toelichting
 Grafiek 7 ('Zonne-energie: Huidig Gerealiseerd') geeft de gerealiseerde opwek van grootschalige zonneprojecten (>15 kWp) per gemeente weer. Deze opwek is sinds 2020 met 89 MW gestegen, naar 386 MW. Deze stijging is toe te schrijven aan zon (op dak en land).

Toelichting
 Grafiek 8 en 9 ('Besparing Energiegebruik t.o.v. 2017') laten het feitelijk energiegebruik (elektriciteit + warmte gebouwde omgeving) zien als percentage besparing ten opzichte van het gebruik in 2017, in totaal en per gemeente. Mogelijke oorzaken voor veranderingen zijn niet te geven op basis van deze gegevens. De Voortgangsrapportage gaat hier nader op in.

Toelichting
 Grafiek 10 en 11 ('Besparing Elektriciteitsgebruik t.o.v. 2017') laten het feitelijk elektriciteitsgebruik zien ten opzichte van het gebruik in 2017, in totaal en per gemeente. Mogelijke oorzaken voor veranderingen zijn niet te geven op basis van deze gegevens en er kunnen hier derhalve geen conclusies uit getrokken worden.

Toelichting
 Grafiek 12 en 13 ('Besparing Warmtevraag Gebouwde Omgeving t.o.v. 2017') laten de feitelijke warmtevraag van de gebouwde omgeving zien als percentage besparing ten opzichte van 2017, in totaal en per gemeente. Mogelijke oorzaken voor veranderingen zijn niet te geven op basis van deze gegevens en er kunnen hier derhalve geen conclusies uit getrokken worden.